

Úkrytová a evakuačná batožina, varovné signály CO

V súvislosti s vojnovou situáciou na Ukrajine sme pre vás pripravili opakovanie niektorých skutočností civilnej ochrany.

Dátum aktualizácie: marec 2022

Varovné signály civilnej ochrany

Varovný signál: VŠEOBECNÉ OHROZENIE

Tón sirén: 2-minútový kolísavý tón sirén

VAROVANIE OBYVATELSTVA PRI OHROZENÍ ALEBO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI, AKO AJ PRI MOŽNOSTI ROZŠÍRENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Varovný signál: OHROZENIE VODOU

Tón sirén: 6-minútový stály tón sirén

VAROVANIE OBYVATELSTVA PRED NIČIVÝMI ÚČINKAMI VODY

Signál: KONIEC OHROZENIA

Tón sirén: 2-minútový stály tón sirén bez opakovania

KONIEC OHROZENIA ALEBO KONIEC PÔSOBENIA NÁSLEDKOV MIMORIADNEJ UDALOSTI

Signál: VZDUŠNÝ POPLACH

Tón sirén: 2-minútový kolísavý tón sirén

POČAS BRANNEJ POHOTOVOSTI ŠTÁTU A POČAS VOJNY OHROZENIE V PRÍPADE MOŽNÉHO

VZDUŠNÉHO NAPADNUTIA ÚZEMIA ŠTÁTU

Varovný signál sa ihneď po jeho skončení dopĺňa slovnou informáciou vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch obce.

Napr.:

Radiačný poplach: dvojminútový kolísavý tón sirény, „pozor, radiačné ohrozenie“ 3x na konci varovného signálu.

Mimoriadnou udalosťou sa rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa.

Ohrozenie je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania obyvateľstva sa vykonáva dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase

skúšky prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. Koordináciu preskúšavania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Evakuačná batožina

V prípade evakuácie si zoberte so sebou batožinu, ktorej hmotnosť v prípade organizovanej evakuácie nesmie presiahnuť:

- **25 kg u dospeljej osoby,**
- **15 kg u dieťaťa,**
- **5 kg príručnej batožiny okrem batožiny podľa prvého a druhého bodu.**

Odporúča sa zobrať so sebou najmä:

- osobné doklady, peniaze, platobné karty a iné cennosti,
- lieky a nevyhnutné zdravotnícke pomôcky,
- základné potraviny a pitnú vodu na dva až tri dni,
- predmety osobnej hygieny,
- vreckovú lampu,
- prikrývku alebo spací vak,
- náhradnú osobnú bielizeň, náhradný odev, náhradnú obuv a nepremokavý plášť,
- ďalšie nevyhnutné osobné veci (podľa individuálneho zváženía mobil, nabíjačku, u detí obľúbenú hračku...).

Úkrytová batožina (obdobne ako evakuačná batožina)

Odporúčaná hmotnosť úkrytovej batožiny:

- **do 10 kg pre deti a**
- **do 15 kg pre dospelých.**

Batožina by mala obsahovať:

- dobre zabalené základné trvanlivé potraviny na 3 dni (konzervy, čaj v dobre utesnenej termoske, resp. voda v turistickej fľaši, cukor, chlieb, soľ, ovocie),
- predmety dennej potreby (jedálny príbor, miska, hrnček, otvárač na konzervy, príručný nožík na krájanie, prenosné svietidlo – baterka + náhradné batérie, potreby na šitie, špagát alebo iný druh povrázka, viazacie gumičky a pod.)
- lieky na náhodné použitie (acylpyrín, Ibalgin, vitamíny a pod., rýchloobväzy, obvazy a gázy, osobné lieky predpísané lekárom na každodenné užívanie),
- peniaze a cenné veci,
- kniha, spoločenská hra,
- predmety osobnej hygieny (mydlo, šampón, sprchový gél, uterák, kefka na zuby, pasta na zuby, hrebeň, kefka na ruky, holiace potreby, toaletný papier),
- náhradná bielizeň, odev, obuv, (tepláková súprava, sveter, plášť do dažďa s kapucňou, spací vak, prikrývka – deka, domáca obuv),
- osobné doklady (občiansky preukaz, vojenská knižka, vodičský preukaz, cestovný pas, výmer dôchodku, zdravotná karta, poisťné zmluvy, vkladné knižky, úverové zmluvy, majetkové doklady a podobné dôležité listiny a dokumenty).

Zoznam vecí, ktoré je zakázané brať do úkrytu:

- zbrane všetkého druhu,
- alkohol a iné návykové látky,
- zapáchajúce a ľahko zápalné látky,
- objemné predmety, kočíky, periny a pod.,
- domáce zvieratá, psy, mačky a iné,
- zapalovače, cigarety, ponorné variče a pod.,
- jedlá podliehajúce rýchlemu znehodnoteniu.

Riadenie evakuácie po jej vyhlásení

V objekte riadi evakuáciu právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ prostredníctvom štábu civilnej ochrany.

V obci riadi a zabezpečuje evakuáciu starosta obce a prostredníctvom evakuačnej komisie obce alebo krízového štábu.

V okrese riadi a zabezpečuje evakuáciu prednosta okresného úradu a prostredníctvom evakuačnej komisie okresu alebo krízového štábu, ak je potrebné vykonať evakuáciu mimo územie obce v územnom obvode okresného úradu.

V územnom obvode kraja riadi a zabezpečuje evakuáciu prednosta okresného úradu v sídle kraja a prostredníctvom evakuačnej komisie kraja alebo krízového štábu, ak je potrebné vykonať evakuáciu mimo územný obvod okresného úradu.

Starosta obce, primátor mesta, prednosta okresného úradu a prednosta okresného úradu v sídle kraja si môže vytvoriť evakuačnú komisiu ako svoj odborný poradný orgán.

Skôr než opustíte svoj byt alebo dom

V prípade, ak musíte rýchlo opustiť priestor ohrozenia, alebo sa nachádzate v uzatvorených priestoroch, je potrebné vykonať nasledovné opatrenia:

- uzatvoriť prívod plynu, vody a elektriny,
- pripraviť si so sebou najnutnejšie veci,
- presvedčiť sa, že o vzniknutej situácii vedia aj vaši susedia,
- ak sa vo vašom okolí nachádzajú deti bez dozoru, starí alebo nevládni ľudia, je potrebné im pomôcť,
- uzamknúť byt, dom
- dodržiavať pokyny osôb a príslušných orgánov, ktoré zabezpečujú evakuáciu,
- v prípade potreby použiť prostriedky improvizovanej ochrany dýchacích ciest a povrchu tela,
- priestor opúšťať najkratšou cestou, podľa možnosti kolmo na smer vetra,
- vždy zachovávať rozvahu.

IMPROVIZOVANÁ OCHRANA DÝCHACÍCH CIEST A POVRCHU TELA

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sú určené na ochranu dýchacích ciest a očí, ak neboli vydané ochranné masky a prostriedky na ochranu povrchu tela.

Improvizované prostriedky individuálnej ochrany sa používajú najmä pri:

- presune osôb do úkrytov,
- úniku z priestoru zamoreného nebezpečnou látkou,
- prekonávaní zamoreného priestoru,
- evakuácii obyvateľstva.

Pri použití improvizovanej ochrany je potrebné dodržiavať nasledujúce zásady:

- celý povrch tela musí byť zakrytý,
- všetky ochranné prostriedky je nutné čo najlepšie utesniť,
- na dosiahnutie vyšších ochranných účinkov kombinujte viac ochranných prostriedkov, alebo použite odev v niekoľkých vrstvách.

Ochrana hlavy

Odporúča sa použiť čiapky, šatky, šály, cez ktoré je vhodné natiehať kapucňu, prípadne nasadiť ochrannú prilbu (najlepšie cyklistickú, pracovnú, lyžiarsku a podobne).

Najvhodnejším spôsobom ochrany úst a nosa je prekrytie týchto častí kusom flanelovej tkaniny alebo froté uterákom mierne navlhčeným vo vode, vodnom roztoku sódy alebo kyseliny citrónovej. Oči chránime okuliarmi uzavretého typu (potápačské, plavecké, lyžiarske a podobne). Vetracie prieduchy na okuliaroch prelepíme lepiacou páskou.

Ochrana trupu

Všeobecne platí zásada, že každý druh odevu poskytuje určitú mieru ochrany, pričom väčší počet vrstiev zvyšuje koeficient ochrany. Na ochranu môžete použiť dlhé zimné kabáty, bundy, nohavice, kombinézy, šuštiakové športové súpravy. Použité ochranné odevy je nutné dostatočne utesniť na krku, rukávoch a nohaviciach. Netesnené zapínanie a rôzne nežiaduce trhliny v odevy je nutné prelepiť lepiacou páskou. Ku všetkým ochranným odevom je vhodné použiť nepremokavý plášť (napr. plášť do dažďa) alebo plachtu prehodenú cez hlavu.

Ochrana rúk a nôh

Veľmi dobrým ochranným prostriedkom rúk sú gumené rukavice. Pre ochranu nôh sú najvhodnejšie gumené a kožené čižmy, kožené vysoké topánky. Pri použití nízkych topánok je vhodné zhotoviť si návleky z igelitových vrecúšok alebo tašiek. Pri použití improvizovanej ochrany je potrebné dodržiavať nasledujúce zásady: " celý povrch tela musí byť zakrytý, " všetky ochranné prostriedky je nutné čo najlepšie utesniť, " na dosiahnutie vyšších ochranných účinkov kombinujte viac ochranných prostriedkov, alebo použite odev v niekoľkých vrstvách.